

॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ नैष्ठिक्यं कर्तव्यं काशं अत्रातिरूप्यं सौंदर्यं ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ प्रमुखेऽप्ये सैन्यस्य ना
 सत्यधर्मरतोदातो विप्रपूजादिभिर्गुणैः ॥ सदैव त्रिदिवं प्राप्नोराजा किल युधिष्ठिरः ॥ ३ ॥ युगांते चांतकोराजन्जामदम्यश्च वीर्यवान् ॥ रथस्थो भीमसेनश्च क
 थ्यं ते सहशास्त्रयः ॥ ४ ॥ प्रतिज्ञाकर्मदक्षस्य रणे गांडीवधन्वनः ॥ उपमां नाधिगच्छामि पार्थस्य सहशीक्षितौ ॥ ५ ॥ गुरुवात्सल्यमत्यंतं नैष्ठिक्यं विनयोदमः ॥
 नकुलेऽप्रातिरूप्यं च शौर्यं च नियतानिषट् ॥ ६ ॥ श्रुतगांभीर्यमाधुर्यं सत्यरूपपराक्रमैः ॥ सहशो देवयोर्वीरः सहदेवः किलाश्विनोः ॥ ७ ॥ ये च कृष्णे गुणाः स्फी
 ताः पांडवेषु च ये गुणाः ॥ अभिमन्योः किलैकस्याहं ते गुणसंचयाः ॥ ८ ॥ युधिष्ठिरस्य वीर्येण कृष्णस्य च रितेन च ॥ कर्मभिर्भीमसेनस्य सहशो भीमकर्मणः ॥
 ॥ ९ ॥ धनं जयस्य रूपेण विक्रमेण श्रुतेन च ॥ विनयात्सहदेवस्य सहशो नकुलस्य च ॥ १० ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ अभिमन्युमहंसूतसौ भद्रमपराजितं ॥ श्रोतु
 मिच्छामि कात्स्न्यं न कथमायोधनेहतः ॥ ११ ॥ संजय उवाच ॥ स्थिरो भव महाराज शोकं धारय दुर्धरं ॥ महान्तं बंधुनां शंते कथयिष्यामि तच्छृणु ॥ १२ ॥
 चक्रव्यूहो महाराज आचार्येणाभिकल्पितः ॥ तत्र शक्रोपमाः सर्वे राजानो विनिवेशिताः ॥ १३ ॥ अरास्थानेषु विन्यस्ताः कुमारः सूर्यवर्चसः ॥ संघातोरारजपु
 त्राणां सर्वेषामभवत्तदा ॥ १४ ॥ कृताभिसमयाः सर्वे सुवर्णविकृतध्वजाः ॥ रक्तांबरधराः सर्वे सर्वैरक्तविभूषणाः ॥ १५ ॥ सर्वैरक्तपताकाश्च सर्वे वै हेममालि
 नः ॥ चंदनागुरुदिग्धांगाः स्रग्विणः सूक्ष्मवाससः ॥ १६ ॥ सहिताः पर्यधावंत कार्ष्णिप्रतियुयुत्सवः ॥ तेषां दशसहस्राणि बभूवुर्दृढधन्विनां ॥ १७ ॥ पौत्रं तव पुरस्कृ
 त्य लक्ष्मणं प्रियदर्शनं ॥ अन्योन्यसमदुःखास्ते अन्योन्यसमसाहसाः ॥ १८ ॥ अन्योन्यं स्पृधमानाश्च अन्योन्यस्य हितरताः ॥ दुर्योधनस्तुराजेंद्रसैन्यमध्ये व्यव
 स्थितः ॥ १९ ॥ कर्णदुःशासनरूपैर्वेतोराजामहारथैः ॥ देवराजोपमः श्रीमान् श्वेतच्छत्राभिसंवृतः ॥ २० ॥ चामरव्यजनाक्षपैरुदयन्निवभास्करः ॥ प्रमु
 खेतस्य सैन्यस्य द्रोणो वस्थितनायकः ॥ २१ ॥ सिंधुराजस्तथाऽतिष्ठच्छ्रीमान्मेरुरिवाचलः ॥ सिंधुराजस्य पार्थस्या अश्वत्थामपुरोगमाः ॥ २२ ॥ सुतास्तव म
 हाराज त्रिंशदशसन्निभाः ॥ गांधारराजः कितवः शल्यो भूरिश्रवास्तथा ॥ २३ ॥ पार्थतः सिंधुराजस्य व्यराजंत महारथाः ॥ ततः प्रवृत्ते युद्धं तु मुलं लोमहर्षणं
 ॥ २४ ॥ तावकानां परेषां च मृत्युं कृत्वा निवर्त्तनं ॥ २५ ॥ इति श्रीमहाभारते द्रोणपंचकव्यूहनिर्माणे चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥
 यकोद्रोणः अवस्थिते तिच्छंदो नुरोधो धाद्विसर्गलोपः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ इति द्रोणपर्वणि टीकायां चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥